

rationer døde her i Landet. Lovforslaget er, naar jeg skal udtrykke det i al Korthed, umaadelig revolutionært, det vil fremkalde en ren Revolution. Det er som bekendt opfundet under den franke Revolution, som fra først af har frembragt Lovforslaget, det er indført som en Virkning af Revolutionen. Jeg finder det høist forbausende, at en saa konservativ Regjering som den nuværende er revolutionær paa dette Gebet, — vi vide jo for Resten Alle, at Regjeringen har, jeg vil ikke sige revolutionære Tilbøjeligheder, men paa sine Gebeter dog ikke-konservative Forestillinger, det tror jeg, at Alle ere enige om. Jeg tror saaledes, at Regjeringens Opfattelse af Forsætningen ikke er konservativ; men det faar nu være, som det vil, paa dette Omraade er den rent ud revolutionær, men derfor kan den jo godt være lovlig, det er: ad lovlig Veie at revolutionære paa et Omraade, hvor Forandringen vil blive i høi Grad indgribende. Dette gjør Regjeringen, — og det er navnlig det, jeg tillader mig at lægge den til Last — naar den forelægger et Lovforslag som dette, der i den Grad vælter op og ned paa alle Forestillinger i Landet, uden i fjerneste Maade at have forberedt det. Det kunde være forberedt, hvad skulde der være i Veien derfor? De Herrer Pædagoger ere jo navnlig meget ivrige for at betyde, at man der kom til at regne med Decimaler, det vilde fremme Aandsdannelsen osv. Hvad skulde der i det Hele taget være i Veien for, at man i Forveien paa forskjellig Maade havde søgt at gjøre Befolkningen bekendt med Systemet. Men der blev slet ikke gjort Noget, det kom dumpende ind i Landstinget, uden at noget Menneke havde nogen Anelse derom (Modsigelse). Ja, der har ganske vist været nedsat en Kommission, men lige over for den store Befolkning, er der ikke gjort det Allermindste, for at den kunde være forberedt paa Systemet og vide, hvad det dreiede sig om. (Brix: Saa kan den jo lære sig det selv!). Nei, det kan man ikke forlange. Resultatet er blevet, at Forslaget er kommet aldeles uforberedt for, og at man vil indføre det i Løbet af 3—6 Aar paa samme Tid, som hele vor — jeg kan ikke sige vor Lovgivning, for det er ikke kommet i Lovgivningen endnu, — men hele vort Arkiv ligger fuldt af Lovforslag, der ere puffed og forlangte af Befolkningen Aar efter Aar, og som ikke kunne komme frem, fordi de fra Regjeringen have mødt Modstand. Samtidig hermed har man et saadant Hastværk med at indføre denne Lov, der for Befolkningen vil medføre de allerstørste Vanstueligheder, og som ikke forlanges af Nogen, men som jeg tror allerede i den forste Tid, den har været paa Dm tale i de største Kredse af Befolkningen, er bleven betragtet med ligesrem Afsty. — Man siger, at man kunde nøies med at indføre det som en Tillæelse, ikke som noget Befælet, men som noget Tilladt; men der skal jeg

dog gjøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at det, at give Tillæelsen, er ikke saa uskyldigt, som det ser ud til. Thi hvad bliver Følgen deraf: at naar Folk blive enige om at bruge dette System, saa bruge de det; men hvad bliver Følgen af, at de bruge det? At ingen andre Menneker kunne forstaa, hvad det er, hvad det er for en Kontrakt, der er skrevet, hvad der er forhandlet mellem dem, saa det at have et tilladt og et befælet System gaende Side om Side vil i Grunden medføre betydelige Ulemper og Vanstueligheder. Nei, jeg skal ærlig tilstaa, at jeg tror, at det Bedste, man kunde gjøre ved denne Sag, er, at stille den i Bero og gjøre det klart, at det, Befolkningens Onske er, er, at der indtil videre ikke røres videre ved Meterfagen, at det er meget, meget for tidligt. Derimod skal jeg ikke slutte mig til dem, som have ønsket at dræbe Lovforslaget ved Overgangen fra første til anden Behandling. Jeg vil netop derfor ikke slutte mig til dem; thi ved nu at staa denne Lov ihjel, saa at den ikke kommer til anden Behandling, vil en grundig Afgjørelse være umulig; det er efter min Overbevisning at gaa for hurtigt frem. Jeg skal være ganske enig med de Herrer, som have foreslaet Udvalg, men jeg skal tilstaa, at det ikke er, fordi jeg haaber, at Udvalget maa komme til det Resultat, at der maa komme en Lov ud, men at Udvalget maa tage det alvorligt under Overveielse, hvad en saadan Reform vil sige, og at det maa komme frem som en moden, veloverveiet Beslutning, naar vi her i denne Sal gjøre Vort til, at denne Lov ikke kommer ud i Aar og — jeg skal ærligt tilstaa — heller ikke næste Aar.

Rasmussen: Naar jeg har begjæret Ordet for at gjøre nogle enkelte Bemærkninger i Anledning af dette Lovforslag, er det ikke for at anbefale det. Jeg skal heller ikke indlade mig paa Lovforslagets Enkeltheder, da jeg oprigtig skal erkende, at jeg ikke er meget inde i alle disse forskjellige fremmede Benævnelser, som her findes, eller kan bedømme, hvad Betydningen er af Forskjellen mellem det, som her er kommet frem, og det, som vi nu have, og som det gaar mig i den Henseende tror jeg ogsaa, at det vil gaa den allerstørste Del af Landets Befolkning. Det kan dog ikke være Meningen, naar man giver en Lov, at man skal give den for nogle ganske enkelte Mænd; en Lov maa jo være saaledes, at Alle og Enhver kan forstaa den. Dette tror jeg imidlertid ikke vil blive Tilfældet her. Jeg tror netop, at dette Forslag vil volde saa mange Bryderier og saa mange Vanstueligheder for Befolkningen, at det vil blive uoverkommeligt for den at hitte Rede i alt det, der her er kommet frem; det er min fuldstændige Overbevisning. Det forekommer mig, at det er en hel Omvæltning, navnlig paa Bægtens og Maalets Gebet af det Bestaaende, saaledes at der skal en hel Mennekealder til, inden Befolk-